

VILÁGPÓSTA

Új folyam, VI. évf. 3. sz.

A verbita missziós szervezetek lapja

2010. ősz

Veletek vagyok minden nap a világ végéig

(Mt 28,20)

Tízéves a Názáret Missziósház

2 Tehetetlenség és csoda

Két hónapja érkeztem Meghnagarba (Madhya Pradesh állam, India). A helyi misszió kórházának olyan részlegén dolgozom, ahol kóros alultápláltságban szenvedő gyereket kezelnek. Az anyák két hétre beköltöznek a kórházba a gyerekekkel, ahol speciális diétát, gyógyszert, tanácsadást kapnak. A törzsi kulturális és művészeti központ munkáját is segítem, amit egy itteni atya alapított, hogy a helyi népcsoport hagyományait megőrizze, és védje emberi jogaikat.

Madhya Prades India egyik legszegényebb állama. A környékünkön lévő falvak lakossága csaknem 90 százalékban alultáplált. A Világbank felmérése szerint India a világon a második helyen áll az alultáplált gyerekek számát illetően. Kétmillió gyermek – azaz percenként négy – hal meg ötéves kora alatt alultápláltság miatt, illetve olyan gyógyítható betegségekben, mint a vér-

szegénység, a malária, a hasmenés stb. A helyi lakosság túlnyomó része törzsi származású vagy kaszton kívüli, ami még inkább nehezíti anyagi és társadalmi helyzetüket. A félnomád vagy letelepedett életmódot folytatók ki vannak szolgáltatva a természetnek, megélhetésük az időjárástól függ. A problémát tovább bonyolítja a nők alacsony társadalmi státusza. A szintén alultápláltként felnövő asszonyok szinte évente szülnek, a szoptatás során egyre rosszabb fizikai kondícióba kerülnek, mivel nem áll módjukban megfelelően táplálkozni. Ennek következményeként a megszülető gyerekek is egyre gyengébbek, a beteg hozzátartozó viszont az egész család anyagi összeomlásával jár. Az alultáplált gyerekek immunrendszere legyengül, látása megromlik, idegrendszere és izomzata nem fejlődik megfelelően. Sok páciensünk két-három éves korában sem képes járni vagy felállni, mert nincs hozzá ereje. Nehéz megszervezni a megfelelő orvosi ellátást is. Pillanatnyilag nagy szükség lenne egy jó gyerekorvosra és egy önkéntes gyógytornász-konduktorra, aki megtanítaná az anyákat, hogyan tornáztassák a gyerekeket, hogy regenerálódjon az izomzatuk.

Rengeteg feladat vár még itt ránk, de biztató, hogy már most is sok szociális munkás dolgozik azon, hogy a falvak lakosságának életvezetési, földművelési, higiéniai tanácsokat adjon.

Nekem itt minden nap ajándék, egyszerre tapasztalom meg a tehetetlenséget és a csodát. Rengeteget tanulok. Hálás vagyok, hogy itt lehetek, hogy olyan kollégáim vannak, akik elfogadnak, segítenek és mindazoknak, akik imáikkal támogatják az ittenieket.

Pisztora Zsófia

■ **Indiai testvérünk örökfogadalmá** után is marad. *Chavvakula Lourdu Raju* verbita kispap szeptember 8-án Kőszegen teszi le ünnepélyes örökfogadalmát az Isteni Ige Társaságában. Lourdu testvérünk 1979 nyarán az indiai Rayavaramban született. Először a küsszemináriumba lépett be, majd 1995-ben kérte felvételét az Isteni Ige Társaságába. 2003-ban tette le első fogadalmát. 2005-ben érkezett Magyarországra egy kétéves tengerentúli missziós gyakorlati program keretében, majd előjáróitól kérte áthelyezését hazánkba. Ahogy társaságunkban szokás, az örökfogadalomra való engedély mellé az általános rendi vezetés az első missziós kinevezést is elküldi. Lurdu kérése teljesült, kinevezése nagy örömeinkre hazánkba szól. Lourdu Máté evangéliumából választotta örökfogadalmának mottóját Máté evangéliumából választotta: „Gyere, és kövess engem!” (Mt 19,21) Imádkozzunk érte is, hogy mindennap meg tudjon újulni a krisztuskövetésben, és a Szentlélek töltsse be! Ezúton gratulálunk neki tartományunk és a *Világposta* olvasói nevében.

■ **János testvér Ausztráliában folytatja.** A budapesti születésű *Hajdu János* rendtársunk az érettségi megszerzése után a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán civilként kezdte teológiai tanulmányait, majd 2007 nyarán belépett az Isteni Ige Társaságába. Miután első fogadalmát letette, Kőszegről visszakérült Budapestre, ott fejezte be tanulmányait. Miután sikeresen lediplomázott és megszerezte az angol nyelvvizsgát, tartományunk vezetése két évre Ausztráliába küldi missziós tapasztalatszerzésre. Imádkozzunk érte is, hogy a népek apostola, Szent Pál közbenjárására gazdag tapasztalatokkal térhessen haza.

VILÁGPOSTA

A verbita missziós szerzetesek negyedéves hírlevele
E-mail: verbita@verbita.hu • honlap: www.verbita.hu
Ingyenes, katolikus kiadvány,
fenntartása az olvasók önkéntes adományaiból történik.
Isten fizesse meg a legkisebb adományt is!

Felelős kiadó: P. Juhos Ferenc SVD tartományfőnök
Főszerkesztő: Szerdahelyi Csongor
Tördelés: Bukovszki Antal • Korrektor: Rochlitz Bernadett
Rendi konzulens: Burbela Gergely SVD
A szerkesztőség címe: 1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.,
tel.: 1/424-5668 vagy 30/418-9196

A szerzők gondolatai
nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.
Nem kért kéziratot, fényképet nem küldünk vissza.
Nyomás: D-Plus Kft., 1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.
Felelős vezető: Németh László ügyvezető

ISSN 1814-6163

Kapcsolatfelvétel a verbita missziósokkal
P. BURBELA GERGELY SVD: 1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.,
tel.: 1/424-5668 vagy 30/418-9196
TÓTH ZOLTÁN SVD: 9730 Kőszeg, Park u. 1., tel.: 94/562-205
Adományok, miseszövetségi befizetések:
11600006-00000000-12713314
Kérésre küldünk csekket, adóigazolást!

Ne adjuk fel az imát!

Júniusban befejeződött a Papság Éve, melyet XVI. Benedek 2009. június 19-én hirdetett meg. Az év folyamán imádkoztunk mindennap papi, szerzetesi és talán még misszionáriusi hivatásokért is. Több egyházközösségben azóta sem hagyták abba ezt az imádságot.

Bizonyára sok hívő és mi, papok is úgy gondoltuk, hogy ebben az évben biztosan ad az Úr majd több hivatást a magyar egyháznak, a magyar rendtartománynak. Nem így történt. Sajnos ebben az évben mi, magyar verbiták senkit sem tudtunk felvenni a jelöltségbe, s mivel a tavalyi évben sem, ezért idén se jelöltünk, se novíciusunk nem lesz. Tudomásom szerint a Szombathelyi Egyházmegye sem tudott senkit felvenni idén. Jelentkezők vannak, de nem lehet mindenkinek a jelentkezését elfogadni.

Nem kell kétségbe esni! Az egyház a Szentlélek által mindig megújult. Krisztus megígérte: „Íme, én veletek vagyok minden nap a világ végéig” (Mt 28,20). Mindig lesznek misszionáriusok, akik jönnek – sőt már itt is vannak –

az egész világról, akik megtanulják a nyelvünket, hogy visszavezessenek bennünket azokhoz a gyökerekhez, ahonnan ezer éve elindultunk.

Azért épült meg Budapesten a Názáret Misszióház is tíz évvel ezelőtt, hogy újabb és újabb hivatásokat küldjön nemcsak a magyar, hanem az egész világegyház számára, illetve, hogy nemcsak magyarokat képezzen ki a missziós hivatásra, hanem fiatalokat is az egész világról.

Jézus az, aki ma is hívja a fiatalokat a papi, szerzetesi és missziós hivatásra. Ezt nem lehet erőltetni, emberi szempontok alapján választani. Továbbra is imádkozzunk hivatásokért, de az eredményt és azt, hogy az Úr kiket hív meg, bízunk órá.

P. Juhos Ferenc SVD tartományfőnök

A mosoly titka

Egy világi misszionárius élete és halála

„Aki meg akarja csókolni a keresztre feszített Jézus arcát, nem kerülheti el, hogy a tövis meg ne szúrja.”
I. János Pál pápa

Édesanyám – *Burbela Franciska* néni – ez év augusztus 9-én visszaadta lelkét a Teremtőnek. 1932-ben született szép, hegyes vidéken, Lengyelországban. Sokan voltak a családban – szüleivel együtt tizenhárman. Gyerekkora óta nagy szeretetet érzett a szenvedő és megfeszített Jézus iránt. Nem egyszer sírt, amikor látta őt a keresztfán.

1951-ben házasságot kötött, és négy gyermeke született. Kettő közülük pap lett, kettő pedig családot alapított.

1983-ban elment meglátogatni a legidősebb fiát Afrikába, Zairba (Kongó). Visszatérése után életének minden percét egészen haláláig a misszió ügyének szentelte Lengyelországban. Népes missziós imaközösséget alapított a plébániájukon, amely a mai napig működik. Igazi világi misszionárius lett. Sok fiatalban felébresztette az evangélium egész világon történő hirdetésének vágyát.

Az ő élete olyan volt, mint a mosolygós I. János Pál pápa szavai. Franciska mosolyának titka abban rejlett, hogy a

saját szenvedését a szerető Isten terve szerint valónak tartotta. Tizenhét év alatt elvesztette három gyermekét, a férjét, édesanyját és két édestestvért. E mellett saját betegségével is küzdött. A sok fájdalomra mindig egyszerű szavakkal válaszolt: „Isten akarja... el kell fogadni ezt is!” Így mindig tudott mosolyogni.

Az Úr magához hívta őt. Egerben halt meg, amikor szabadságra jött meglátogatni misszionárius fiát. Imádkozzunk érte, és bízunk abban, hogy most már közbenjár értünk az irgalmas Isten előtt.

Burbela Gergely SVD

MISSZIÓS MISESZÖVETSÉG

„Az Eucharisztia Jézus üdvözítő jelenléte a hívők közösségében, és mint lelki táplálék az Egyház legdrágább kincse, amit csak magáénak mondhat történelmi zárandokútján.” (II. János Pál pápa: Ecclesia de Eucharistia 9)

A szentmise az a kincs, amelyben Jézus Krisztus érted és értem, vagyis értünk ajánlja fel önmagát az Atyaistennek. Az igazi áldozatos szeretet iskolája, amelyben általa és vele együtt imádkozhatunk önmagunk és mások szükségleteiért. Elő és elhunyt szeretteinket azzal ajándékozhatjuk meg, hogy mindennap misét mondatunk értük. A miseszövetségi tagság által napi hét szentmisében ajánlhatjuk Istennek a hozzánk közel állókat. A miséket verbita missziós atyák mondják a világ különböző tájain.

Bankszámlaszám: **11600006 - 00000000 - 12713314**

A miseszövetségbe lépés egyszerű 7000 Ft-os hozzájárulással történik, mellyel a szegény országok missziós munkáját segítjük. Kérésére csekket és tájékoztatót küldünk.

Postacím: Missziós Titkárság • Burbela Gergely SVD atya, 9731 Kőszeg Park u. 1. • verbita@verbita.hu • 06-30/418-9196

Ázsia üzenete a pozitív gondolkodás

Lányi Bála verbita testvér három éve a Fülöp-szigeteken misszionárius.

Először most tavasszal volt itthon szabadságon. Élményeiről, tapasztalatairól kérdeztük.

– Béla testvér, otthon érzi már magát a távoli országban?

– Igen, és remélem, hogy végleg ott is maradhatok. Egy misszionárius sorsa az, hogy ahol dolgozik, azok között az emberek között találja meg az élete értelmét és célját.

– A Fülöp-szigeteken mi a munkája?

– Két fő feladatom van. Az egyik a cebui, verbiták által vezetett egyetem építészeti karán való oktatás, a másik pedig, hogy prefektus vagyok a város verbita szemináriumában, ahol nem papokat képzünk, hanem szerzetes testvéreket, ugyanis a Fülöp-szigeteken sok szerzetestestvéri hivatási is van. Ezzel kapcsolatosan különböző szociális munkákat is végzünk, ugyanis szeretnénk megtanítani a szeminaristákat arra, hogy a verbita szerzetes szociális gondolkodású ember. Továbbá a hivatásgondozásba is beegíték.

– Milyen az élet, az emberek?

– Érdekes világ. Angolul van kiírva minden, és a legtöbben beszélnek ezt a nyelvet, az ételek között sok az európai, ami a spanyol gyarmatosítás öröksége. Először úgy érzi magát az ember, mintha Európában vagy Amerikában lenne. Aztán veszi észre, hogy ázsiai emberek vannak körülötte amerikai mázzal. Azért, mert ők tényleg ázsiaiak, a gondolkodásuk más, mint a mienk. Ez a nagyobb kihívás, nem az étel. Amikor az ember ezt megszokja, akkor érezi, hogy rendkívül szeretetreméltóak, kedvesek, értelmesek, szorgalmasak az ottani emberek. Azonban ehhez az is szükséges, hogy az ember elfogadjon őket, és próbáljon tanulni tőlük.

– Mit lehet tőlük tanulni?

– Az ázsiai gondolkodás olyasmiről, amire az egyháznak ma szüksége van. Az ottani ember pozitív értékszemléletre, harmóniára törekszik. Magyarországon mindenki mindenkivel vitatkozik, rengeteg negatív dolog van. A szentbeszédekben az ámulásról van szó, az újságokban az ellenségkeresésről.

A filippínó gondolkodás pozitív, ők azt keresik, ami jó. Meg vannak győződve arról, hogy a negatív dolgok emlegetése nemcsak azok számára káros, akikről ezt mondják, hanem azoknak is, aki ezeket emlegetik. Ez Ázsia üzenete.

– Optimisták a filippínók?

– A három év alatt egyetlen pesszimista emberrel sem találkoztam. Megkérdezték a filippínókat, hogy az idei év jobb lesz-e, mint az előző. Gondolkodás nélkül majdnem mindenki azt mondta, hogy sokkal jobb lesz. Optimizmus-sal tekintenek az egyház jövőjére is. Ezt az optimizmust át lehet venni, meg lehet tanulni Ázsiától.

– A Fülöp-szigetek a világ negyedik legnépesebb katolikus országa. Miért van szükség ott misszionáriusokra?

– Az üzleti élet törvényszerűsége, hogy az üzletember oda megy valamit eladni, ahol van rá kereslet. A Fülöp-szigeteken nagyon nagy a vallás iránti érdeklődés. Ha az ember a statisztikákat nézi, hogy hány pap van és milyen az utánpótlás, akkor a Cebui Főegyházmegyében semmi esetre sem lehet problémákról beszélni. Többen jelentkeznek papnak, mint amennyit föl lehet venni. Viszont olyan nagy a vallás iránti érdeklődés, hogy azt nem lehet kielégíteni még így sem. Ezért fontos elmenni olyan helyre, ahol az emberek éheznek és szomjaznak Krisztust. Ezen kívül az európai kereszténység számára is fontos, hogy megoszthatjuk velük azt a tapasztalatot: mit jelent misszionáriusnak, szerzetesnek lenni.

– A szegények, az utcagyerekek között is dolgoznak a verbiták?

– Igen. Én például szombaton délelőtt tanítom a gazdagok gyerekeit az egyetemen, délután pedig a legszegényebbekkel vagyok együtt. Ezzel kapcsolatban szeretném megköszönni, hogy magyar jötevők jelentős mértékben járultak hozzá a szociális munkánkhoz. Az egyetemet nem kell támogatni, mert ott a tandíjából összejön mindaz, amire szükség van a működéshez. A szociális munka viszont olyasmiről, amihez az ottani gazdagok nem szívesen járulnak hozzá.

– II. János Pál pápa mondta, hogy a XXI. század Ázsia százada lesz katolikus szempontból. Érezni ezt a Fülöp-szigeteken?

– Gazdasági szempontból is igaz ez. Ha megnézzük a legfontosabb hírmagazinokat – *Newsweek*, *Times* –, nagyon sokat foglalkoznak Ázsiával. Gondolom, hogy egyházi téren is így lesz. A verbita rendben filippínó az általános rendfőnök, és valószínűleg a következő általános rendi gyűlés 2012-ben szintén valahol Ázsiában lesz, nem Rómában. A verbita hivatások többsége ugyanis ma Ázsiában születik.

Szerdahelyi Csongor

■ **PEKING, Kína – Hivatalos adatok szerint** a Kínában élő keresztények száma elérte a 23 milliót. Ez történelmi csúcspontnak számít az olasz *Avvenire* napilap szerint, amely a kínai társadalomtudományi akadémiára hivatkozva közölte a számadatot. A növekedés elsősorban a kínai gazdaság fejlődésére vezethető vissza. A jelenleg hívőként számon tartottak háromnegyede 1993 óta lett keresztény. Az „újkeresztények” között sok a fiatal, az értelmiségis és a szabadfoglalkozású. A tanulmány szerint a kínai keresztények közül 5,7 millió a katolikus. Szintén növekedés tapasztalható a Biblia iránti keresletben. A statisztika szemmel láthatólag csak az államilag elismert vallási közösségeket veszi számba, mint például a kormányhoz hű katolikusokat tömörítő Hazafias Szövetséget. Rajtuk kívül létezik még a pápához hű földalatti egyház, amelynek tagjait megfigyelők 6–8 millióra becsülik.

■ **TAIZÉ, Franciaország – Hetven éve,** 1940. augusztus 20-án *Roger Schütz (képünkön)* egyedül érkezett Taizé falujába azzal a szándékkal, hogy közösséget alapít. Öt esztendeje, 2005. augusztus 16-án egy elmeháborodott fiatal nő meggyilkolta őt. A két évfordu-

ló kapcsán a Taizéi Közösség számos üzenetet kapott, többek között XVI. Benedek pápától és a konstantinápolyi pátriárkától.

A Szentatya üzenetében lelki közelségről és az imádságban való együttlétről biztosítja a Taizéi Közösséget és mindazokat, akik részt vesznek a megemlékezésen. „Bár már belépett az örök boldogságba, Roger testvér ma is szól hozzánk. Az életszentség ökumenéjéről tett tanúsága buzdítson bennünket arra, hogy továbbhaladjunk az egység felé. Közösségetek továbbra is élje és sugározza az ő karizmáját, különösen a fiatal generációk felé!” – áll a pápa levelében.

A konstantinápolyi pátriárka úgy fogalmaz: Roger testvér és az őt követő testvérek élete által Taizé valódi fókuszpont és találkozási hely lett. Olyan hely, ahol elmélyülhet az imádság, a figyelem és az alázat, ahol tisztelik mások hagyományát.

A kettős évfordulóra a Taizéi Közösség kis füzetet jelentetett meg fiatalok számára Roger testvér gondolataival. Az üzenetek a www.taize.fr oldalon olvashatók különböző nyelveken.

■ **HIROSIMA, Japán – Jezuita szerzetesek túléltek az atomtámadást** hatvanöt évvel ezelőtt Japánban. 1945. augusztus 6-án egy amerikai bombázó ledobta a *Little Boy* nevű bombát a japán városra, amely azonnal megölt hetvenezer embert. A robbanás epicentrumától egy mérföldre, de még abban a zónában, ahol a bomba teljes pusztítást hajtott végre, egy plébánia-templomhoz közel élő nyolctagú jezsuita közösség minden tagja túlélte a támadást. Kis rendházuk is megmenekült, pedig körös-körül, ameddig a szem ellátott, a robbanás minden épületet földig rombolt. Az egyik túlélő elmondta, hogy a szentmise után épp leültek a reggelihez, amikor hatalmas villanás vakította el őket. Egy láthatatlan erő felemelte őt a székről és átrepítette a szobán. A padlón eszmélt fel, és amikor körülnézett, semmit sem látott, minden elpusztult. A szerzetesek csak kisebb sérüléseket szenvedtek, és amint azt később amerikai orvosok megállapították, a bomba radioaktív sugárzása sem okozott náluk semmiféle betegséget vagy elváltozást. A jezsuita meg volt győződve arról, hogy azért élték túl a támadást, mert megfogadták a fatimai Szűzanya kérését, és mindennap imádkozták a rózsafüzért.

■ **VATIKÁNVÁROS – A hivatalos vatikáni honlapot** naponta hárommillió alkalommal keresik fel a világ minden tájáról. Különleges események, ünnepek alkalmával ez a szám még magasabb. A honlap látogatói elsősorban az Egyesült Államokból, Olaszországból, Spanyolországból, Németországból és Brazíliából érkeznek. A legnagyobb érdeklődésre a XVI. Benedek pápaságáról szóló oldalak tartanak számot. A Vatikán jelenleg nyolc nyelven kínál

tartalmakat honlapján, tavaly óta kínaiul is. A tervek szerint jövőre arabul és oroszul is olvasható lesz.

■ **SYDNEY, Ausztrália – Az ausztrál zöldek olyanok, mint a dinnye:** kívül zöldek, belül vörösök – nyilatkozta *George Pell* bíboros, Sydney érseke (*képünkön*) az augusztusi ausztrál választások előtt. Szerinte a zöld, vagyis környezetvédő etikát arra találták

ki, hogy lecseréljék vele a zsidó–keresztény etikát. „Természetesen mindenki aggódik a környezet miatt, köztük én is – mondta a főpap. – Azonban az ausztrál zöld párt elnöke, aki szerint az emberek is csak állatok, maximum okosabbak a többinél, hangot adott abortusz- és eutanáziapárti gondolatainak is.” A sydney-i érsek leszögezte: a zöldpolitika édességnek álcázott mérge. Szükség van egészséges társadalomra, de a zöldek politikája nem praktikus, drága, és nem segít a szegényeken.

■ **ACCRA, Ghána – Az Afrikai és Madagaszkári Püspöki Konferenciák Szimpóziумának 15. plenáris ülését** tartották a nyáron a ghánai fővárosban. A negyven éve alapított kontinentális szervezet az afrikai helyi egyház önállóságát és távlatait vitatta meg. *Gabriel Charles Palmer Buckle* accrai érsek szerint önellátónak lenni annyit jelent, hogy tudunk másoknak is adni. „Előzőleg mi kaptunk másoktól, most pedig bőségesen rendelkezünk hivatásokkal, és segíthetjük az egyetemes egyházat küldetése teljesítésében. Továbbá adhatunk spiritualitásunkból is. Mindenki tudja, hogy az afrikaiak nagyon vallásosak. Vallásosságunk, amelyet a kereszténység megtisztított, egyben kulturális spiritualitás is, amely gazdagíthatja a katolikus egyházat.”

(*Híreink forrása a Magyar Kurír*)

Úgy fogadnak engem, ahogy vagyok

Az egyik tanárom azt mondta, hogy kötelező elmenni egy nyári táborba segítőnek.

Hűha, gondoltam magamban, ha valami kötelező, akkor az már nem túl jó. Mindenesetre elkezdtem keresni egy olyan közösséget, amelyik tábort szervez, és befogad. Így esett a választásom a bázakerettyei missziós táborra.

Odafelé vidám társaságban utaztam. Gergely atya, Goska nővér és Alex testvér ültek mellettem az autóban. Amikor megérkeztünk, felállítottam a sátram, közben szünyogsegreg lakmározott belőlem. Vacsora után bemutkoztam a közösségnek, örömtaps fogadott. Aztán pedig olyan énekek következtek, amiket nem ismertem, de a hangulatnak köszönhetően hamar megtanultam.

Másnap megérkeztek a gyerekek is. A jó időnek köszönhetően minden gyerek rohant játszani, focizni, kosarazni. Én sem késlekedtem, beálltam közéjük, és kisebb nagyobb sikerrel dobáltam a labdát a palánkra. Rúgtuk a gólokat és örültünk, hogy együtt lehetünk.

Számomra mindenki idegen volt. Amikor eljött az alvás ideje, azon kaptam magam, hogy jó társaságba csöppenem. Eltelt az első nap, ami nagyon meleg volt, mindenki fáradt volt, de még ekkor is nevetés verte fel a csendet. Gondoltam, megnézem, kik azok. Láttam, hogy a vezető-

társaim beszélgetnek. Csatlakoztam hozzájuk. Hamar másnap lett. Csoportokba szerveződünk. Megismerkedtünk egymással, zászlót készítettünk, csapatindulót írtunk, színdarabot találtunk ki. Egyik esemény követte a másikat.

Egyre jobban belelendültünk a programokba, beszélgetésekbe, játékokba, éneklésekbe, kiscsoportos beszélgetésekbe, akadályversenybe, színdarabba, szentségimádásba, szentmisebe, táncba, nevetésbe, egymás megismerésébe. Egymásra hangolódtunk. Többször is feltettem magamnak a kérdést, hogyan lehetséges, hogy az erdő közepén, a világ háta mögött különböző helyekről érkező fiatalok ennyire nyitottak egymásra? Azt láttam, hogy elfogadják egymást, kíváncsiak arra, amit a másik mond, képesek együtt játszani és együtt imádkozni, együtt nevetni és együtt sírni. Egymásért küzdeni az akadályversenyen, és egymásért imádkozni az esti imákon. Együtt lenni, örülni egymásnak és egymásért élni azt jelenti, hogy szeretem a másikat és elfogadom őt olyannak, amilyennek a jó Isten megteremtette, és hozzám küldte őt.

Úgy éreztem magam az ideai missziós táborban, mint aki elindult felfedezni egy új világot, és egy csoda tárult fel előtte. Nem csupán a helynek a varázsa kápráztatott el, hanem az is, hogy tartozhatom egy közösséghez, ahol elfogadnak és olyannak szeretnek, amilyen vagyok. Eszembe jut egy aranyos történet, ami az első estén történt meg velem. Megkérdeztem az egyik ghánai

MISSZIÓS ADOMÁNYOK AZ IGAZÁN RÁSZORULÓKNAK

A keresztyén élet hid, amely az üdvösség földjére, az igazi boldogsághoz vezet. Ennek az építésére kaptunk meghívást. Hiszünk és reméljük, hogy lelki és anyagi támogatásunkkal segíteni tudunk másokon. A missziós munka, amelyet a misszionáriusok végeznek a világon, az imádsággal, az igehirdetéssel és a szociális munkával együtt lesz teljessé. A verbíták által segíthetünk azoknak a tőlünk távol élő szegényeknek, akik saját erejükkel nem tudják kórházait, iskoláikat, ültetvényeiket és a megélhetésükhöz szükséges dolgokat előteremteni és fenntartani. Segíthetünk nekik, hogy ne csak a megélhetési gondok kössék le a figyelmüket. A legkisebb adományt is **HÁLÁSAN KÖSZÖNI** a Verbita Missziós Titkárság

Bankszámlaszám: **11600006-00000000-12713314**

1223 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5. • tel.: 30/418-9196, 94/562-205
e-mail: verbita@verbita.hu • Kérésére tájékoztatást, csekket, adóigazolást küldünk.

VERBITA BARÁTI KÖR Új lehetőség

Hívjuk a testvéreket a **Verbita Baráti Körbe!** Olyan **közösség** vagyunk, melynek tagjai – bár nem feltétlenül ismerik egymást, mégis – együtt imádkoznak nap mint nap a misszióért.

Felvételi díj nincs. Kérjük a jelentkezőket, hogy adják meg nevüket, születési idejüket és születési helyüket, valamint postacímüket.

Missziós Titkárság,

9730 Kőszeg, Park u. 1. • tel.: 06-30/418-9196 • verbita@verbita.hu

Megküldjük a felvételi igazolást az ajánlott, missziókért végzendő rövid napi imádságokkal együtt. Ugyancsak küldjük a *Világposta* című missziós újságunkat negyedévenként.

Halász Lajos atya minden hónap 15-én **szentmisét ajánl fel** a **Verbita Baráti Kör tagjaiért és azok szándékaira.**

Legyünk a világ világossága

Immár kilencedik alkalommal került megrendezésre június 21. és 26. között a missziós gyermektábor, melynek helyszínéül idén a devcesteri plébánia szolgált. A programon nyolcvan gyerek és harminc segítő vett részt. A csoportok különböző szentek, például Szent Ferenc, Szent László vagy Szent Tarzáciusz nevét viselték. A tábor mottója – *Legyetek a világ világossága* – már önmagában is fontos üzenetet hordozott, hiszen mindnyájan, akik Isten gyermekei vagyunk, meghívást kaptunk arra, hogy Krisztus világosságává legyünk, az ő fényében éljük mindennapjainkat.

A táborban a gyerekek naponta többször is elismételték ezt a rövid, mégis sokatmondó idézetet, amelyre talán életük végéig emlékezni fognak.

A helyszín mellett a programok is nagyon változatosak voltak. A szerdai napot Sümegen töltöttük, ahol elsőként az állatsimogatót, majd a várat tekintettük meg. Ebéd után pedig találkozhattunk *Barsi Balázs* ferences atyával, aki nagy szeretettel fogadott bennünket a Sarlós Boldogasszony-kegytemplomban, s pár mondatban elmesélte a templom történetét. Szívből örült, amikor hallotta a gyerekek

énekszavát, amellyel Istent dicsérték.

Másnap bűvész érkezett a táborba, aki mutatványával kápráztatta el a gyerekeket. Az előadás után ők is kipróbálhattak egy-két mókás trükköt, amit szintén nagyon élveztek.

A záró hálaadó szentmisén *Elly* atya prédikációjában már arról beszélt, hogy a tábor résztvevői mindnyájan a „világ világossága”, ami hatalmas ajándékot, ám ezzel együtt életreszóló küldetést és feladatot is jelent számukra.

Sárkány Klári

missziós testvért, hogy ők mit esznek otthon.

Azt mondta, hogy mindent, ami mozog. Mivel az erdő közepén voltunk és sötét volt, megfagyott bennem a vér is. Aztán egymásra néztünk, és nagyot nevtünk.

A második nap reggelén megkérdeztem egy gyereket, akinek nincsenek szülei és nevelőotthonban él, hogy ő miért jött ebbe a táborba. Azért jön minden évben – válaszolta –, mert itt elfogadják és szeretik. Vannak, akik játszanak vele, nem utasítják el, hanem segítenek neki.

A tábor utolsó napján kaptam a gyerekektől egy rajzot, amin egy cica volt és egy óriási piros szív. Meghatódtam, hogy ezek a gyerekek rám gondoltak, amikor ezt a rajzot együtt készítették nekem. A táborzáró szentmisén, amit a provinciális atya tartott, megkaptam életem első missziós keresztfét, amit azóta is büszkén hordok. A szentmise közben megkért az egyik gyerek, hogy legyek a bérmaapja. Örömmel vállaltam.

A tábornak vége, a gyerekek hazamentek. Jövőre ismét találkozunk. Miért jó találkozni? A választ Jézus Krisztus

adja meg: amikor a keresztfán meghalt értünk, kifejezte mérhetetlenül nagy szeretetét. Lehetőséget adott nekünk, hogy megismerjük őt, és általa megtanuljuk, mit jelent szeretni. Mit jelent önmagunkat ajándékozni egymásnak.

A táborban Jézus Krisztusért találkoztunk egymással. Lelkileg felfrissültünk, új emberré lettünk, hogy ne felszínes világban éljünk álarcot viselve, hanem őszinte szívvel forduljunk egymás felé. A táborban Jézus őszintén megmondta, hogy mit akar. Én személy szerint kellek neki, úgy, ahogy vagyok. Éppen ezért halt meg értem. Igent mondott rám. Most én következem. Én is igent mondom órá. Azért, mert elfogad engem, az ő életét kínálja nekem. A táborban átélt játék, nevetés, beszélgetések, imádságok, Istent dicsőítő éneklés azt mutatják meg számomra, hogy mi, akik ott voltunk, igent mondtunk Jézus Krisztusra és egymásra. Ezért tudunk egy közösséghez tartozni, és ezért tudunk ember lenni és ember maradni.

Rocska Renátó

Tízéves a Názáret

Az Isteni Ige Társasága az 1990-es évek elején viszakapta két házát és az ahhoz tartozó területeket Kőszegen és Budatétényben. Az ezt követő években már jelentkeztek fiatalok missziós hivatásra. Budatétényben 1998-ban kezdődött el az építkezés, ami 2000 szeptemberében fejeződött be.

1999-ben léptem be a társaságba három társammal együtt. Ez az akkori vezetésnek és a rendtestvéreknek nagy megerősítés volt, hiszen már régóta imádkoztak azért, hogy

Az építkezés

legyenek új hivatások. Imáink meghallgatásra találtak, és hosszú idő után négy novíciussal bővült a közösség.

Tíz év telt el azóta. Kérdezhetnék, mi volt a legelső meghatározó élmény számomra. Amikor a novíciátusi időt töltöttem Szabó Imre atyával, aki akkoriban novíciustester volt, időnként ellátogattunk a budatétényi építkezésre megnézni, hogyan haladnak a munkálatok. Akkor még csak a falak álltak, és annyira üres volt minden, hogy felvetődött bennünk a kérdés: hogyan fog ez a ház megtelni élettel, hogyan lesz ez igazi názáreti ház? Egyik alkalommal ott töltöttük az éjszakát. Mindenki keresett magának egy szobát. A földön, matracon aludtunk. Másnap csodálatos módon úgy éreztük, hogy valami új kezdődött az életünkben.

Az első fogadalmat 2000. szeptember 8-án tettük le Kőszegen, a Szent Imre Misszióházban, s még ezen a napon felköltöztünk a budatétényi Názáret Misszióházba, ahol ez az új élet elkezdődött.

A ház első rektora Szabó Imre atya lett, aki nagy buzgalommal és segítőkészséggel állt mellettünk, közösen kialakítottuk a napirendünket, a házirendet, s mindenki számára élhető, vidám környezetet rendeztünk be magunknak.

Visszagondolva ezekre az időkre, meg kell állapítanom, hogy nem akkor sikerült megélni a közösségi életet, kialakítani a testvériséget, amikor a legjobban törekedtünk rá, hogy közösség legyünk, hanem akkor, amikor hagytuk, hogy természetesen alakuljon ki, és hallgattunk a Lélek szavára, aki mindannyiunkat közös cél felé vezet.

Mivel a vezetőség kérte, ezen a nyáron megérkezett hozzánk az első misszionárius Lengyelországból, *Burbela Gergely* atya személyében, hogy segítse rendtartományunkat és a magyar egyházat.

Mivel a magyar hivatások száma kevés volt, a magyar tartomány provinciálisa 2001-ben kérte a rend római vezetését, hogy küldjön fiatal rendtestvéreket más földrészekről.

2002-től folyamatosan érkeztek hozzánk rendtestvérek Ázsiából, Afrikából, Dél-Amerikából és természetesen Európából is. Ők főként szeminaristák voltak, akik a magyar nyelv elsajátítása után teológiát tanultak itt, Magyarországon. Ez újszerűleg hatott a közösségünkre, mivel előtte csak mi, magyarok voltunk, ezután már erősen megváltozott társaságunk arculata.

Mi az a több, amit ez által kaphattunk? Azt hiszem, ennek mindig két oldala van: nemcsak a külföldről érkező rendtestvéreknek kell beilleszkedni a magyar kultúrába, elsajátítani a nyelvet, megszokni az éghajlatot, az étkezési szokásokat stb., hanem nekünk, a befogadó közösségnek is „inkulturálódni” kell hozzájuk, hogy igazi testvéri közösséggé válhassunk.

Társaságunk egyik fő karizmája a nemzetköziség. Ez jel a világ számára. Bármilyen népből vagy nemzetből is származik valaki, tudunk egységben, egy cél felé irányulva, testvériségben élni.

Nagyon mélyen érintett az a folyamat, ahogy épült a házunk. Péter apostol levelében írja: „Akihez járultatok, az élő kőhöz, amelyet – bár az emberek elvetettek – Isten ki-

Názáret Missziósház

választott és megbecsült, és magatok is, mint élő kövek, épüljétek lelki házzá!” (1Pét 2,1–5)

Verbita rendünk jelenlegi belső hírlevelének a címe: Egység a sokszínűségben. Ez is jól mutatja, hogy milyenek vagyunk. Bárhová indulunk Magyarországon missziós hétvégére, melyet évente kétszer szervezünk (tavasszal és ősszel), meghívásokra, különböző tanúságtételekre vagy akár csak egy szentmise celebrálására – közösségként – azonnal észrevehető az, hogy valami újat, valami mást hozunk az embereknek.

Aktívan bekapcsolódunk a magyar egyház újravangelizálásába, nemcsak a hagyományos eszközökkel, hanem gazdagabbá téve a liturgiát, az imamódokat. Az egyház által elfogadott formákat próbáljuk megújítani, lendületet vinni a liturgiába, például a felajánlásnál az adományok behozatalakor bemutatott liturgikus tánccal, mely jellegzetes indiai rituális forma. Az iskolákban tartott tanúságtételeket vidám gitáros énekekkel az indonéz atyák és testvérek teszik színesebbé. Mindig szeretik az emberek, amikor a ghánai testvérek tanúságot tesznek életükről és hivatásukról vidám, örömteli formában, dobbal, tánccal bemutatva saját kultúrájukat.

Szent Pál szavaival élve: „A test ugyan egy, de sok tagja van. A testnek ez a sok tagja azonban mégis egy test.” Mintegy óriás templomi üvegmozaik, melyen átragyog a verőfényes délutáni napsugár, jól megvilágítva minden egyes darabját ennek az alkotásnak, úgy a mi közösségünkben is minden rendtestvér, aki megfordult nálunk az elmúlt tíz év-

ben, része lett életünknek, hozzáadott valamit, amivel gazdagította házunk lelkiségét.

Az első évben az alapokat kellett leraknunk, amihez

Címlap a harmincas évekből

nagyban hozzájárult Szabó Imre atya egyszerűsége, szigora, ugyanakkor atyai jósága is. Egy személyben volt a ház rektora és prefektusa is. A következő években közösségi életünk kialakításában, a fiatalok nevelésében nagy szerepet játszott *Rostás Sándor* atya mint a ház vezetője, és a fehér-oroszországi missziójából hazatérő *Lányi Béla* testvér mint prefektus. Jól kiegészítette személyükben egymást az atyai szeretet és a nevelői felelősség. Mivel később Béla testvér más rendi feladatot kapott, ezért Gergely atya vette át a seminaristák nevelését, aki mint lelki atya mutatta be a fiataloknak a papi hivatás gazdagságát.

A Názáret Missziósház rektori posztját 2007-től *Ghie Marselinus* atya látja el, aki Indonéziából jött hozzánk, a ház nevelői feladatát pedig honfitársa, *Magung Fransiskus* atya tölti be. Ez hűen tükrözi a magyar provinciánk nemzetközi jellegét, ugyanakkor felelősséget is jelent számunkra, hogy ne veszítsük el a magyar kultúra értékeit sem.

Ahogy az egyháztörténelemben is voltak hullámvölgyek és magaslatok, ugyanúgy minden közösségen belül is időről időre szükség van megújulásra. Az elmúlt években nálunk is megtörtént ez a folyamat. Újra vissza tudtunk térni a gyökereinkhez, át tudtuk gondolni a meghívásunkat, és ki tudtuk értékelni az eddig eltelt időszakot.

Szent Pál írja a Szeretethimnuszban: „...gyermekkoromban úgy beszéltem, mint a gyermek, úgy gondolkodtam, mint a gyermek... De amikor elértem a férfikort, elhagytam a gyermek szokásait.” Mindez bátorságra ösztönöz minket, hogy merjünk kilépni a megszokott, sokszor kényelmes mindennapi életünkből, merjünk változtatni életmódunkon és merjünk időről időre megújulni.

Ehhez mindannyiunknak bátorság kell, melyet Jézus ad számunkra, aki oly sokszor felszólította apostolait: Ne féljétek! Hazánkban nagyon kevés a missziós hivatás, ezért imádkozzunk, hogy fiataljainknak legyen erejük igent mondani, s kitartani mindvégig a választott küldetésben, Isten csodálatos tervének megvalósításában.

Mit üzen számunkra az elmúlt tíz év? Szent alapító atyánk, *P. Arnold Janssen* szavai jutnak eszembe, melyeket az első missziósház építéskor mondott: „Ha a tervezett házból lesz valami, megköszönjük Istennek. Ha semmi nem lesz belőle, verjük alázattal mellünket és valljuk: nem értelmeltük meg a kegyelmet.”

Köszönet és hála illeti missziós barátainkat, imaközösségeink tagjait szerte az egész országban, akik imájukkal és áldozatos anyagi hozzájárulásukkal támogattak, segítettek bennünket ezekben az években.

Adjunk hálát Istennek ezért az időért, köszönjük meg, hogy velünk volt, mellettünk állt örömeinkben és a nehéz pillanatokban is, hogy így a jövőben is meg tudjuk valósítani Szent Péter apostol szavait: „Magatok is, mint élő kövek épüljétek lelki házzá!”

Szabó Alex SVD testvér

A missziósház ma

10 Rómába hazatértünk

A magyar tartományból tizenegyen – négy atya és hét növendék – augusztus 16-án hajnalban Budatényből indultunk az Örök Városba. Több mint ezer kilométer utazás és Róma kaotikus forgalmának leküzdése után este érkezünk meg a Collegio Verbo Divinóba, az Isteni Ige Társaságának római házába.

Másnap már a reggelinél megtapasztalhattuk az örömteli fogadtatását, amiben rendtársaink részesítettek minket, így azonnal otthon érezhettük magunkat. Délelőtt *Milan Bubak* szlovák verbita atya vezetésével meglátogattuk a Szent Pál-, a Maria Maggiore- és a Lateráni bazilikát. Milan atyában római otlétünk alatt olyan támaszra leltünk, akit keresve sem találhattunk volna, mert helyismeretével, műveltségével és segítőkészségével a legérdekesebb helyekre kalauzolt el bennünket. Egy másik verbita atya, *Marcus Solo* indonéz rendtársunk a Vatikánba vitt el bennünket. Ő ott dolgozik, így segítségével a Szent Péter-bazilikát és a Vatikáni Múzeumot is megtekinthettük, sőt, az ő közreműködése révén vehettünk részt szerdán XVI. Benedek pápa általános kihallgatásán Castel Gandolfóban. Mindannyiunk számára emlékezetes marad ez a találkozás a Szentatyával, mert Benedek pápa külön köszöntött bennünket magyarul, és áldását adta ránk.

Ezen a napon nemcsak a Szentatya nyári rezidenciáját látogathattuk meg, hanem Nemiben még az épülőfélben lévő továbbképzési központunkat is. Délután pedig a néhány éve a rendünkre bízott Domitilla-katakombába mentünk el, ahol megérezhettük az őskeresztények életének légkörét. Hazatér-

résünk után a római házunkban élő közösséggel ismerkedtünk meg, ennek keretében kötetlen beszélgetésekre és közös éneklésre egyaránt sor került. Külön öröm volt számunkra, hogy társaságunk általános előjárójával, *Antonio Pernia* atyával is találkozhattunk. Miután végigvezetett bennünket a generalátus irodáin, egy közösségi teremben beszélgethettünk vele. A generális atya beszámolt a Kínában, illegalitásban élő rendtársaink életkörülményeiről, továbbá a különböző tartományok látogatása során szerzett tapasztalatairól, végül pedig a magyarországi missziós munkákra terelődött a szó.

Másnap újra Róma nevezetességeit, híresebb bazilikáit és tereit látogattuk meg Milan atyával. Aztán elhagytuk Rómát, és Assisibe, Szent Ferenc és Szent Klára szülőföldjére mentünk. Itt ünnepeltük a magyar állam megalapítását és Szent István királyt, imádsággal megemlékezve hazánkról. Imádkoztunk továbbá Indiáért és Indonéziáért is, hiszen onnan érkezett rendtársaink ezen a héten ünnepelték országuk függetlenné válásának évfordulóját.

A következő napon otthon maradtunk rendházunkban, és a rendtársainkkal töltöttük az időt. Vasárnap a szentmise és a reggeli után a házfőnök áldásával és az ottani rendtestvéreink búcsúztatásával indultunk haza. Reméljük, hogy szeptemberben és októberben újra találkozhatunk az Örök Városban élő rendtestvérekkel, és mi láthatjuk őket vendégül, mert két nemzetközi találkozóra kerül sor tartományunkban. Addig is Isten áldását kívánjuk nekik, és vendégszeretetükre hálával gondolunk vissza.

Pisztora Ferenc SVD testvér

P. Antonio Pernia generállissal

Annuska néni a régi idők Budatétényéről

Szalontai Sándorné Annuska néni azon kevesek egyike, aki emlékszik arra, amikor a verbiták megtelepedtek 1924-ben Budatétényben. A régi időről kérdeztük.

Budatétény község volt még akkor, nem tartozott Budapesthez. Nem voltunk önálló plébánia, hanem Nagytétényhez tartoztunk egyházilag. Amikor a verbiták idejtek, akkor ők kezdtek a templomban misézni. Nagyon tudtak a gyerekek nyelvén beszélni, de a felnőtteknél is. Sok szeretetet hoztak köztünk. Látogatták a családokat, úgyhogy nem is tudom elmondani, milyen mások lettek egyszerre az emberek.

Egyleteket is alapítottak, a gyerekeknek a Szívgyárdát, a fiataloknak a Szent Imre Ifjakat, külön a lányok számára a Mária Kongregációt. Ez utóbbinak vezető tagja voltam.

A férfiak szervezete a Krédó volt. Ezek olyan csoportok, mint manapság az imaközösségek. Kezdetben a rendházban jöttünk össze, mert nem volt itt más alkalmas hely. Az asszonyok az Oltáregyletben tevékenykedtek. A verbiták mindenben segítettek ezeket az egyesületeket, kedvesek voltak mindenkire.

Az első budatétényi verbiták Fejkusz József és Vodorka Péter voltak. Az utóbbinál voltam elsőáldozó 1926-ban, meg is van még a képem az ő aláírásával. Később Amerikába ment. Az elsőáldozás a missziósház kápolnájában volt. Sokan jártak a missziós kápolnába, mert ott kora reggel is volt mise.

Nagyon sokat köszönhet Budatétény a verbitáknak. 1931-ben adták át a Szent Imre Otthont, amit szintén ők építettek. Még a telket is a verbiták ajándékozták az egyházközségnek. Ezt két éve kapta vissza az egyházközség, mivel annak idején államosították. Igazi központ volt, rengeteg rendezvényt tartottak benne. Amikor a szentelés volt, én mint kisiskolás köszöntöttem bokrétával a püspök atyát.

A Világposta volt a verbiták lapja, amelyet a rendtagok terjesztettek. Nekünk megvolt a Világposta összes száma az elsőől fogva. Amikor elkészült a Szent Imre Otthon, akkor már ott tartottuk az összejöveteleket, előadásokat, nem a rendházban, de oda is bejáratosak voltunk. A verbiták nagyon szép ünnepséget rendeztek, ha a kongregációból egy lány férjhez ment. Nagyon meg tudták kedvelni magukat az emberekkel.

Fejkusz József budatétényi plébános lett 1928–29 táján. A szintén verbita Bencze Alajos plébános-helyettes volt. Zimits páter volt az utolsó verbita plébános a harmincas évek végén, mert utána már egyházmegyes papokat neveztek ki az egyházközség élére.

A háború ideje alatt is sokat segítettek a verbiták. Akkor már megtelepedtek itt az Isteni Üdvözítő Leányai.

Ott volt a rendházuk, ahol most a fogyatékos gyerekek vannak. Nekünk, a kongregációba tartozóknak ott volt minden héten az összejövetel. Mindig volt két nővér, akik mindenféle színdarabokra tanítottak be minket. Gyönyörű kis kápolnájuk volt.

Mielőtt megvették volna ezt az épületet, abban vendéglő, táncterem és fűszerüzlet működött. A szüleim bérelték a vendéglőt, én abban a házban szület-

tem 1917-ben. És ami érdekes, hogy az ostrom idején, 1945-ben ott született a leányom, de akkor már zárda volt. Karácsonykor jöttek be az oroszok. Még az ünnep előtt találkoztam az apácák főnöknőjével. Azt mondta, hogy költözzünk a zárdába, nyugalmasabb lenne ott nekünk. A verbita rendházban is nagyon sok ember talált menedéket az ostrom alatt. A páterek mindent megtettek azért, hogy nyugalmuk legyen valamennyire. Ezért is ragaszkodtak annyira a budatétényiek a verbitákhoz. 1951-ben aztán elvették a rendházat, és általános iskolát csináltak belőle. Aztán lebontották a két szép épületet és a kápolnát is. A budatétényiek nagyon sajnálták őket, mert nagyon szeretették a szerzeteseket.

A verbiták köztiszteletben álltak, mert amíg tehették, segítettek a családokat. Egyikük, a szudétanémet páter Schwindt például rendszeresen látogatta a szegény családokat. Volt egy sokgyerekes szegény asszony, akinek a férje rendszeresen elitta a fizetését. Páter Schwindt fizetésnapkor elé ment és megvárta, hogy kijöjjön a gyufagyárból, és hazaballagott vele, nehogy elköltse a pénzt. Ez az ember utóbb szépen járt templomba, és megjavult. Ezek olyan dolgok, amik aztán elhallatszottak az egyik családtól a másikig, s nagyon is felnéztek a verbitákra. Mert fel kell nézni az ilyen emberekre, akik még erre is képesek a Jóisten szeretetéért.

Lejegyezte: Burbela Gergely SVD

12 Álmodt látott és missziós nővérnek ment

A nyár elején hét Szentlélek szolgáló nővér ünnepelte Ausztriában fogadalomtételének hetvenedik, hatvanötödik, illetve hatvanadik évfordulóját, köztük a magyar Kapitár Ilona.

Nagy volt az izgalom az ausztriai Stockerauban a Szent Kolomanról nevezett tartományunk anyaházában. Szentpéterfáról, Kőszegről, Budatétényből is vártak vendégeket, akik szerettek volna Ilona nővérral együtt hálát adni hetvenéves, vagyis rubin jubileumán.

Busszal érkeztek a magyar rokonok, ismerősök. A jubileumi szentmisén nyolc atya, köztük négy verbita koncelebrált. A nővérek énekkara még szebbé tette a liturgiát. A szentbeszéd után a jubiláns nővérek megújították szerzetesi fogadalmukat.

A múlt század negyvenes éveinek első felében ismertem meg Ilona nővért, mindketten a kőszegi Szent Imre Misszióház konyháján dolgoztunk. Akkor még az orosz hadsereg nem foglalta el a Nyugat-Dunántúlt. Ilona nővér vidám, talpraesett, barátságos, kiegyensúlyozott, vonzó személy volt. Szentpéterfai vallásos, többgyermekes, kiscsászából származik. Hasonló családi háttérünk segítette minket abban, hogy életre szóló barátságot kössünk.

Ilona akkor még nem tudta pontosan, hogy életét a Jóisten szolgálatába mint anya vagy mint apáca helyezze. Udvarlója bevonult katonának. Mikor a Szent Imre Misszióház lakói a domonkos nővérek iskolájában kaptak ideiglenes lakást, Ilona visszatért szüleihez. Otthon egy éjjel azt álmodta, hogy neki missziós nővérnek kell lennie. Reggel elment templomba, és a Szűzanya képe előtt térdelve kérte jó tanácsát. Egyszer csak úgy érezte, hogy a Szűzanya felé fordul és int neki: „jőjj, jőjj”. Ez olyan erős elhatározással töltötte el, hogy hazasietett, fölkapta a már rég bepakolt bőröndjét és kijelentette a családnak: „megyek a missziós nővérekhez. Senki sem fog engem ebben az elhatározásban meggátolni.” Máig se bánta meg elhatározását, mindig nagyon boldognak érzi magát.

S hogy is került Ilona nővér Indonéziába? Már újoncorától fogva együtt dolgozott egy nővérral a fogászaton. Volt tehetsége és nagyon finom, könnyű ujjai a fogorvos készítéséhez. Akkoriban még ez is a fogorvos munkájához tartozott. A rendek feloszlatása után először Bécsben szolgált Ilona nővér, majd a magyar titkosrendőrök zaklatása miatt Rómába helyezték, ahol két évig fogászkiént és sofőrként dolgozott. Közben emlékeztette előljáróinkat, hogy ő missziós szeretne lenni, így 1959-ben megérkezett Indonéziába, Flores szigetére. Huszonkét évig dolgozott ott fogorvosként. Ezt követően egészségügyi okokból nem térhetett vissza európai szabadságáról Indonéziába, szeretett missziójába.

Miután valamelyest meggyógyult, a bécsi kórházunkban a telefonközpontban és az ambulancián dolgozott. Mióta a verbiták visszatértek Kőszegre és Nagytéténybe, gyakran jár Magyarországra, és mindenben segíti a rendtartományt. Vidám és nyílt természete öntsön reményt a körülötte élőkbe.

Magdalen ssp's nővér

Megújulási alkalom, hogy imában és játékban, másokkal közösségben személyesen találkozunk az Úrral a budapesti Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban.

Október 29. és 31. között háromnapos lelkigyakorlatot tartunk 15-35 éves lányok számára. Szeretettel várunk!

Jelentkezni lehet **MALGORZATA** nővérnél:
Tel.: 06-30/837-9744;
gochassps@googlemail.com

Verbita Rendtartomány Műhely
választék a Kőszegi Belsővárosban.

- Könyvek, folyóiratok, újságok
- Bibliai, imakönyvek, segédanyagok, titoktartásához, szentírásokról, gyermek- és ifjúsági könyvek
- Utazások, kirándulások
- Naptárak, képeslapok, könyvtárak, kártyák, matricák
- Értékek, zenei anyagok
- Állatok, kegytárgyak, szobrok, képek, festmények
- Rozsaszűrés, érmék, külsőtartók, szenteltvíztartók
- Orkozáció, és templomi gyertyák
- Ájánékek, esküvőre, keresztelőre és egyéb alkalomokra
- Übégényforgalmi kiadványok
- Egyedlendítéskor és szentírás
- Kalendáriumok, emlékek, díszes emléktárgyak, emlékek

9730 Kőszeg Fő tér 9. kegytargybolt@verbita.hu
06 94/ 561-527 www.verbita.hu

Segítsük a cebui verbita szemináriumot és a volt utcagyerekeket!

Aki támogatni szeretné Lányi Béla testvér missziós munkáját, **2011 februárjáig megteheti a Magyar Verbita Rendtartomány Missziós Titkárságán keresztül.** Bankszámlaszámunk: 11600006-00000000-12713314.

Információ: P. Burbela Gergely
06-30/418-9196
verbita@verbita.hu

Szabadságon otthon

Verbita szokás, hogy a más földrészen dolgozó hithirdetők háromévente hazatérhetnek hazájukba. A missziós szerzetes ilyenkor igyekszik megosztani tapasztalatait az otthoniakkal.

Már három éve! Gyorsan elrepült az idő... – néztek rám elgondolkodva missziós imaközösségeink tagjai. Igen, három éve indultam útnak Budatétényből Távól-Keletre, Cebu szigetére. Jó érzés, hogy ennyi idő után is olyan sokan emlékeznek rám. Néha úgy tűnt, mintha alig pár hete hagytam volna el az országot.

Első „fellépésem” a budatétényi Názáret Missziósházba vitt, ahol évekig laktam. Sok ismerős arc fogadott. Bizony nagy a fejlődés. Tehetséges, energikus, fiatal atyák vették át a missziósház vezetését. Betelepültek a Szentlélek Szolgálói Missziós Nővérek, Szent Arnold, alapítónk „leányai”.

Megalakult és virágzik a fiatalok missziós imaközössége. *Burbela Gergely* atya nagy rátermettséggel terjeszti a missziós gondolatot. Hazalátogatásom alatt otthon laktam, édesanyámnál. Az otthoni tárgyak arra az időre emlékeztettek, amikor érdeklődőként csak lapozgattam a verbita missziós naptárt és próbáltam beleélni magam a hithirdetők kalandjaiba, kihívásokban és sokszor botlásokban gazdag élettörténeibe.

Első vidéki utam Kaposszentbenedekre, *Pisztora Ferenc* fiatal rendtársunk családjához vezetett. Sok érdeklődő gyűlt össze a helyi bencés monostor kápolnájában. Másnap a kaposvári katolikus gimnáziumban beszéltem távol-keleti életünkről. Nagy szeretettel fogadtak a mátraalji Fedemesen is, ahol *Szabó Alex* verbita testvérünk szülei vezetik a missziós imaközösséget. Meg tudtam látogatni a másik három környékbéli közösséget is: Bükkszenterzsébet, Tarnalelesz és Szentdomonkos missziós elkötelezettségű hiveit.

A magyar rendtartomány továbbra is szervezi a régebben oly sikeres népmissziókat. Mintegy „utógondozásként” *Gergely atya* elvitt két sikeres népmisszió színhelyére is. Így jutottam el Pápára és a felvidéki Nádszegré is, ahol nagy érdeklődéssel fogadtak. Kőszegen nemcsak verbita rendtársaimmal találkozhattam, hanem a horvátországi missziós imaközösség tagjaival is. Nagykanizsán nagy örömmel tapasztalhattam, hogy már három imaközösség gazdagítja a város életét. Az aktív, érdeklődő tagokat hathatósan tá-

mogatja a város papsága. Az ország másik végén, Battonyán is kitartó missziós imaéletet tapasztaltam.

Legegyszerűbb volt talán a budapesti imaközösségek és jótévedők felkeresése. Zugligerben az imaközösség tagjain kívül a plébániai ifjúsággal is találkozhattam. Az istenhegyi plébánián különösen a cebui egyetemi és kulturális élettel kapcsolatban éreztem érdeklődést. Rákoshegyre kétszer hívtak. Egyszer a *Szalontai Anikó*, ismert katolikus újságíró vezetőjével működő missziós imaközösségben tartottam előadást, másodsor pedig a vasárnapi szentmise után egy rövidebbet. Lenyűgözött a kérdések özöne. Rákoskeresztúrra is meghívott az ottani plébános atya.

Szalontai Anikó és Kiss István kanonok

Szeretném kiemelni a Rózsafüzér Királynéja-plébánián elhangzott missziós beszámolómat. Itt ugyan nincs missziós imaközösség, de sok ismerős arccal találkoztam, ugyanis e plébánia területéről származom. Nagy lelki erővel töltött el az érdi Regina Mundi Ciszterci Monostor nővéreivel való találkozás. Ők nem hagyják el monostorukat, de imádságaik révén igazi misszionáriusok.

Legyen a hithirdető élete erős híd a haza és a missziós terület között! Sokan imádkoznak az én misszióm sikeréért is. Közülük különösen a Székesfehérváron élő *Varga Szeráfim* verbita missziótestvért emelném ki.

Nővéreinkkel együtt igazi verbita ünnepen is részt vehettem, ahol Boldog Jozefa Stenmanns, a Szentlélek Szolgálói Missziós Nővérek társalapítója közbenjárását kértük.

Hamar elszálltak a napok. Igyekeztem ugyan fényképekkel megörökíteni mindent, de az igazán szép dolgok nem fényképezhetők, hiszen vannak olyan lelki erőforrások, melyek erősebbek a földrajzi távolságnál. Ilyen a missziós gondolat, a lelki összetartozás, az imádság és az adományok mögötti lelkiség. *(A Magyar Verbita Rendtartomány Missziós Titkársága csekkjén továbbra is lehet adományokat küldeni, „Lányi Béla” megjelöléssel.)*

A segítők, adományozók itt vannak velem a misszióban – nem csak lélekben –, hiszen segítségükből emberéletek kapnak új esélyt. Köszönök tehát mindent, amit magyar rokonaimtól, barátaimtól, ismerőseimtől kaptam az otthon töltött idő alatt.

Lányi Béla SVD

Első születésnapunk

A győri Szentlélek egyházközség missziós imacsoportja 2009 nyarán megkapta a Vándor Madonna-szobrot, ami onnan az egyházmegye más településeire is eljutott. Több napon ke-

resztül volt nálunk, Kisbácsán is. Három alkalommal az én lakásomon tartottunk imaórát, és a résztvevőkkel hamarosan megalakítottuk saját missziós imacsoportunkat. Szeretünk együtt lenni az Úrban, vagyis együtt imádkozni. Kö-

szönjük a mi drága Szűzanyánknak, hogy összehozott bennünket. Azóta havonta találkozunk, s naponta visszük a missziók munkáját imáinkban Isten elé. Nyáron megünnepeltük, hogy egy-évesek vagyunk.

Kovács Éva, Kisbácsa

14 János atya otthon van argentin hívei között

Veres András szombathelyi megyéspüspök nyáron meglátogatta az Argentinában szolgáló magyar verbita misszionáriust, Varga János atyát. A püspök urat élményeiről kérdeztem.

– *Hogyan került sor erre az utazásra?*

– János atya már évek óta invitál, de kicsit féltem a hosszú utazástól. Most szántam rá magam, és nem bántam meg. Érdekes élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodtam. Kispap koromban láttam a *Misszió* című filmet, amely épp arrafelé játszódott, ahol János atya működik, az argentin-paraguay-i és brazil határvidéken. A XVII. századi jezsuita redukciók életét és sorsát mutatja be a film, azt hiszem, nagyon hitelesen. Kíváncsi voltam tehát erre a vidékre is, valamint a magyar hitterjesztő munkája is érdekelt.

– *Mi volt a legmeglepőbb?*

– A jezsuita redukciók mai, elhagyott és romos állapotukban is lenyűgözők. Jelzik, hogy milyen nagyszerű munkát végeztek annakidején az indiánok között. Ami pedig a mai életet illeti, a sok gyermek, az élet fiatalos lendülete ragadott meg. Soha nem voltunk olyan szentmisén, ahol ne a gyerekek lettek volna a legtöbben.

– *Mi volt a benyomása, János atya feltalálja magát ott a távolban?*

– Egyértelműen állíthatom, hogy igen. Látszik, hogy verbeli misszionárius. Mintha annak született volna. Ez külön hivatás, úgy gondolom. A kívülállók a pap hivatását is rendkívüli dolognak tartják, de a missziós hivatása még rendkívülbb. Sajátos elkötelezettség kell hozzá.

– *Miért? Mert el kell szakadnia még több mindentől, mint egy „normális” papnak?*

– Nem azért, hanem új embernek kell megszületnie az ilyen munkához. Teljesen idegen kultúrában kell helytállnia. Aki hazai szolgálatra jelentkezik papnak, az tudja, milyen kulturális közegben, milyen kihívásokkal kell szembenéznie hivatása gyakorlása közben. Azonban innen, ha egy missziós elmegy – mondjuk Argentínába –, egészen új világot talál. Össze sem hasonlítható az európai vagy a mi magyar helyzetünkkel. Ehhez rendkívüli adottság kell, hogy kész legyen a zsinat által emlegetett inkulturációra.

– *Úgy gondolom, hogy először a misszionáriusnak magának kell inkulturálódnia, vagyis azonosulnia a helyi kultúrával, be kell illeszkednie az idegen társadalomba, és csak azt követően hirdetheti hatékonyan az evangéliumot.*

Veres András püspök és János atya egy kápolna előtt

– Ez így van, mert különben nem tud ráérezni, hogy hogyan végezheti hatékonyan lelkipásztori munkáját, hogyan teheti érdekessé és vonzóvá a keresztény tanítást. Látszik, hogy ezt ő nagyon érti. A prédikációi nem monológok, hanem a hívek között járkál, kérdéseket tesz fel a felnőtteknek és a gyerekeknek egyaránt, és ezt az ottaniak szemmel láthatóan élvezik. János atya érzi ezt a világot, és jó lélekkel teszi a dolgát. Biztos, hogy gyümölcsöző munkát tud végezni.

– *Mi az útján szerzett tapasztalatok közül a legtanulságosabb?*

– Korábbi ismereteimnek a megerősödését hozta ez az út, de egészen váratlan formában. Evidens volt eddig is, hogy a vallásosságnak csak a személyes istenhit adhat alapot, különben az egész csak formalitás. Kell a személyes kapcsolat az élő hithez. Ennek a formái viszont nagyon különbözőek lehetnek. Ott bizony nagyon sokan vannak, akik a paphiány miatt nem gyakorolhatják rendszeresen a vallást. A személyes istenhitük mégis erőssé teszi őket. Ha egyik héten nem is tudnak szentmisére menni, a másik héten lelkesen mennek, és nem szoknak el a templomtól. Ott az egyház összefogó erő. Olyan közösséget teremtet, ami életet és lendületet ad számukra a munkához, a hétköznapiakhoz.

– *A világi animátoroknak, hitoktatóknak sokkal fontosabb a szerepük ott az egyház életében, mint nálunk.*

– Így van. Meglepett például, hogy ott a papok nem is hitoktatnak, csak legfeljebb középiskolában, különben világiak tanítanak mindenhol, nem pénzért, nem főállásban, hanem önként, lelkesedésből. Családanyák döntőrészt ezek a hitoktatók, és mindegyiküknek van egy-egy csoportja. Minden templom, kápolna körül tucatszám vannak ilyen hitoktatók. Lelkesek, látszik, hogy szívesen segítenek. A legtermészetesebbnek veszik, hogy mint édesanyák a gyermekeik korosztályának tanítják az egyház hitét.

Szerdahelyi Csongor

Ott valóban fiatal az egyház

Nyáron egy barátommal Peruba látogattam. Úti célunk az őserdő vidéke volt. Ide egy püspök, a csentei születésű, magyar *Zserdin Gellért* vendégeként utaztunk. Az Andok hegyvonulatai lenyűgözőek voltak. A legmagasabb pont, ahol áthaladtunk terepjárónkkal, 4853 méter volt. Az utazás során megkóstoltuk a magaslati levegőt leküzdeni segítő koka teát is.

Az ország fővárosából hét és fél órást utána érkezünk meg San Ramónba, a püspöki székvárosba. A távolság 300 km, de az utak minősége és a nagy hegyek miatt nem lehet gyorsabban haladni. Gellért püspök 1975-től él Peruban, s hét éve áll a San Ramóni Apostoli Vikáriátus élén mint püspök. A vikáriátus területén 26 pap szolgálja Isten és az emberek ügyét. Területe akkora, mint a Dunántúl. Sajnos ferences nagyon kevés van, s ők is idősek. Több kolostort is felkerestünk, ahol egy-két atya él. A misszió területén lengyel, horvát, kanadai, spanyol és perui lelkipásztorok dolgoznak. Nővérek is sok településen szolgálnak mint tanítók, egészségügyi dolgozók, katekéták. Sok az egyházi oktatási intézmény az őserdő környékén, céljuk az ifjúság életre, munkára és hitre nevelése.

A műút Limától 450 km-re megszűnik, utána földúton lehet közlekedni, illetve folyókon bárkákban vagy repülővel. Puerto Pradónál mi is vízre szálltunk, hogy három órán ke-

resztül élvezzük a Tambó folyót. Az őserdő csak vízen közelíthető meg. Mesébe illő tájra érkezünk. Óriási, szépséges virágok, növények mindenütt. Az emberek, mint indián őseik, néhányan még bennszülött módon, pálmalevéllal fedett faházakban élnek, mezítláb járnak. Egy-egy településen 50–70 család él. Sajnos a házasságkötés nem jellemző, azonban annál nagyobb öröm, hogy rengeteg (nem túlzás) gyermek él mindenütt. Az emberek főként halászzattal és vadászattal foglalkoznak. Nagyon szép látvány a Tambó folyóról az ültetvények sokasága: banán, citrom, narancs. Az ország egyik fő kiviteli terméke a kávé, amely megterem az Andokban.

Szomorú, hogy az embereket a maffia kiharcolja, amennyire csak tudja. Az átlagos élettartam ötven év körül van a sok betegség és a párás klíma miatt. A legtöbb ember kistermetű. A hegyi, őserdei lakhelyek környékén nincs orvosi ellátás, nincs rendes út. Az iskolák is érdekesek. Hat osztály kötelező a diákoknak, akik a hegyi iskolákban ösz-

szevont oktatásban részesülnek. Elmondta egy tanár, hogy van olyan gyerek, aki úgy végzi el az iskolát, hogy még a nevét sem tudja leírni. A kisiskolák a maffia kezében vannak, s ha jó a tanár, hamar elüldözik. A cél, hogy minél butábbak legyenek az emberek, hogy irányítani lehessen őket. Az egyház ebben is próbál az ott élők segítségére lenni. Rengeteg településen még népeség-nyilvántartás sincs. A gyermekhalandóság magas a sok betegség miatt.

Érdekesség, hogy mindenütt vannak boltok. Még az őserdő mélyén is kapható konzerv, palackozott víz, üdítő és alapvető élelmiszer. Jó tapasztalat volt, hogy kevés alkoholt fogyasztóval találkoztunk. Nagyon sok, számunkra ismeretlen gyümölcsöt fogyasztanak. Fő táplálék a rizs, az édes krumpli és a kukorica. Húsételekből leginkább a marha- és a csirkehúst fogyasztják, a sertéshús ünnepi eledel. Kenyér helyett banánt főznek, sütnek.

Az őserdő egyik fontos kisvárosa, a huszonötezres Atalaya, ahol hosszabb időt töltöttünk. A város útjai szilárd burkolattal rendelkeznek. Autó alig van. A fő közlekedési eszköz a háromkerékű motor, s az utazás nagyon olcsó. Volt szerencsénk kis repülőgéppel is utazni, ami csodálatos tájak fölött vitt minket.

A vallási élet is érdekes. Ott fiatal, nálunk idős az egyház. Sok gyerek van a szentmiséken, kevés a negyven év feletti. Szépen és szívesen énekelnek, zenélnek a liturgiákon. Nincs orgona, de van gitár, dob, csörgő. A templomok egyszerűek, kevésbé díszítettek. Sok a ministráns. A papok, szerzetesek nem kapnak fizetést munkájuk után, a hívek adományából élnek. Egyik faluban, ahol hittanórán jártunk, hat ananászt kapott a hitoktató, amit a gyerekek adtak át a foglalkozás után. Gellért püspök spanyol és asaninka nyelven is szokott misézni.

A sportot nagyon szeretik. Fiúk-lányok fociznak, röplabdáznak a települések főterein esténként, mikor lemegy a Nap. Ez az év egész időszakában este 6 órára esik. Az internet ott is kiemelkedő helyet foglal el a gyerekek szabadidős elfoglaltságai között. A posta nem igazán működik, de az elektromos úton való kommunikáció, a mobiltelefon igen.

Szeretettel vettek körül mindenütt, de az őslakosság távolságtartó a fehér emberrel szemben. Olyan helyeken jártunk vendéglátóink jóvoltából, ahova egy átlagos turista nem jut el. Imádkozunk azokért a misszionáriusokért, akik Krisztus örömhírét elviszik az ott élő embereknek, s segítik őket a munkában, a megélhetésben. *Bővebb információ: racz.piusz@gmail.com*

Rác Piusz OFM

MISSZIÓS BARÁTOK TALÁLKOZÓJA

a Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban, Budatétényben

OKTÓBER 31. • NOVEMBER 28.

17.15 – kezdés (szentségimádás és gyónási lehetőség)

18.00 – szentmise • 19.00 – előadás • 20.00 – agapé, kötetlen beszélgetés

MEGJELENT!

Isteni Ige

KALENDÁRIUM

Szentírás, misszió, interjúk, történetek, elmélkedések, lelkiesség, humor ...

Megrendelhető:
Szent Imre Missziósház
 9730 Kőszeg Park u. 1.
 Tel.: 06 94 / 562 - 205
 misszio@verbita.hu

2010. október 9-én megvásárolható személyesen a Világmisszió Országos Ünnepén.

VILÁGMISSZIÓ ORSZÁGOS ÜNNEPE

a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban és a Piébánlitemplomban! (Budapest, XI. Villányi út)

Vendégeink:
 Barsi Balázs OFM atya
 Bíró Fászló püspök atya
 Fülöp-szigeteki láncgyölgtes

Szervezők:
 - Isteni Ige Társasága
 www.verbita.hu
 - Pápai Missziós Művek
 www.papaimisszio.hu

2010. október 9.

„Aki bennem marad, és én öbennem, az bő termést hoz!” Jn 15,5

Mindenkit sok szeretettel várunk!

A nyári rejtvény megfejtése: „Ha Isten szenvedni enged, akkor is jóságos.”
 Nyertesek: Kelemenné Bányszky Ilona, Nyáregyháza, Mészáros Margit, Budapest, IX. kerület.
 Mostani rejtvényünk megfejtése egy görög közmondás. Beküldési határidő: október 31.

HELYE	MÖGÖLÉSI ÉLJÉ	ÖLÉS KÖRVID	ANTIMON	BORFARAGÓK PARATLANUL ÓGÁ	ONRIVULÉK PARATLANUL ÉRŐK	FLUOR	ÖNTÜDKT	MÖGÖZSI VEGNYEL FOGHÁNY SZIS	FAN ÉLŐ KÉSZÖVÉNYEK LANTAN TELUR, KALUM				
		MEGFEJTÉS VESE HUSZEZSI FÉLÉ											
FOLG AZONNAL				NEVELŐ	MAGYAI VÉZ TARTALMU KÖVÉNY		A SZÁVÉ MELLEK POLYÓGÁ						
			PARATLAN CSÖRTMÉK				A MÖGÖZSI FOGHÁNY NEVE KEVERVE			KYALTKAL	DEHÖZÉ	FÉRYÉV	
MÖGÖZSI FÉLÉDŐ RANC SZENŐVÉNY		HESEI NEVELŐ		MÖGÖZSI FÉLÉDŐ ALUMINUM		VESE LESZ				JÓD NITRÓGEN KÉK			
					CIRKONUM		PARAG VÉZGALAT			PARAGSÁNY			
				BALATONSI ÖMÖLŐ FOLYÓ		KERESZTÜL		ÓRÓG	MÉTER	ÓRÓG (GÁNY)	FAN VÁRÓ	IGULYALE VÉSE KÖZÉPE	
MÓRÁK RÖDÖZ STRÁZSA		KALIFORNIA SZKÁNYUM	VÉZGÁNYBAN VÁNY BÖR			TUR LITUM		SUDH ÖRÖGSEK					
		NAHRI EL SZIRAI FOLYÓ	DALJA VESE PARATLAN ÖZGÁ		A FÖNAP KÉZÉSE ÁRÁSZT					ARZÁCIUM KÉK TRIGUM			
ÓCEÁNIAI MÖGÖZSI HATÁK (BREMÉNY)							RETIK						
							LAZA ERŐLÖCSÜ BÖR					ÉSZAK NULLA	
A LATORGÁ NY KÉK-SŐ MELLEKÁZE					ALGÉRIAI VÁRÓ					FRANCO FOLYÓ			